

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning Uddevalla Sjukhus

Giltig från: 2025-10-28

Innehållsansvar: Peter Nilsson, (petni10), Överläkare

Giltig till: 2027-10-28

Godkänd av: Peter Nilsson, (petni10), Överläkare

Kontrastmedel – MR indikationer för gadolinium eller primovist

Förändringar sedan föregående version

Inga förändringar.

Bakgrund

Rutin för användning av Primovist.

Sammanfattning

De flesta gadoliniumkontrastmedel är extracellulära och består av en toxisk gadoliniumjon som binds till ett icke toxiskt kelat. Genom att addera en ethoxybenzylgrupp (EOB) till kelatet Gd-DTPA (Magnevist) fås ett kelat Gd-EOB-DTPA som via ett specifikt transportprotein (OATP) tas upp i hepatocyter. Kontrastmedlet blir således intracellulärt i levercellerna som utsöndrar det via andra transportproteiner till gallvägarna (MRP2) via canaliculi, (MRP2), samt tillbaka till blodomloppet, (MRP3).

Kontrastmedlet fungerar både som extracellulärt kontrastmedel med vanliga kontrastfaser men dessutom fås en sen så kallad hepatocellulär fas med kontrast i hepatocyter samt utsöndrat i gallvägar.

I en cirrhotisk lever minskar OATP samtidigt som MRP2 ökar. Mängden kontrastmedel i hepatocyterna minskar därför och också kontrasteffekten.

OATP minskar succesivt i carcinogenesisen och förstadier till hepatocellulär cancer (HCC) kan ha relativt normalt Gd-EOB-DTPA upptag. Även 5% av alla HCC uppvisar tillräckligt mycket OATP för att ta upp kontrasten.

Cirka 95% av alla FNH har normal OATP-kvantitet samt 10% av hepatocellulära adenom.

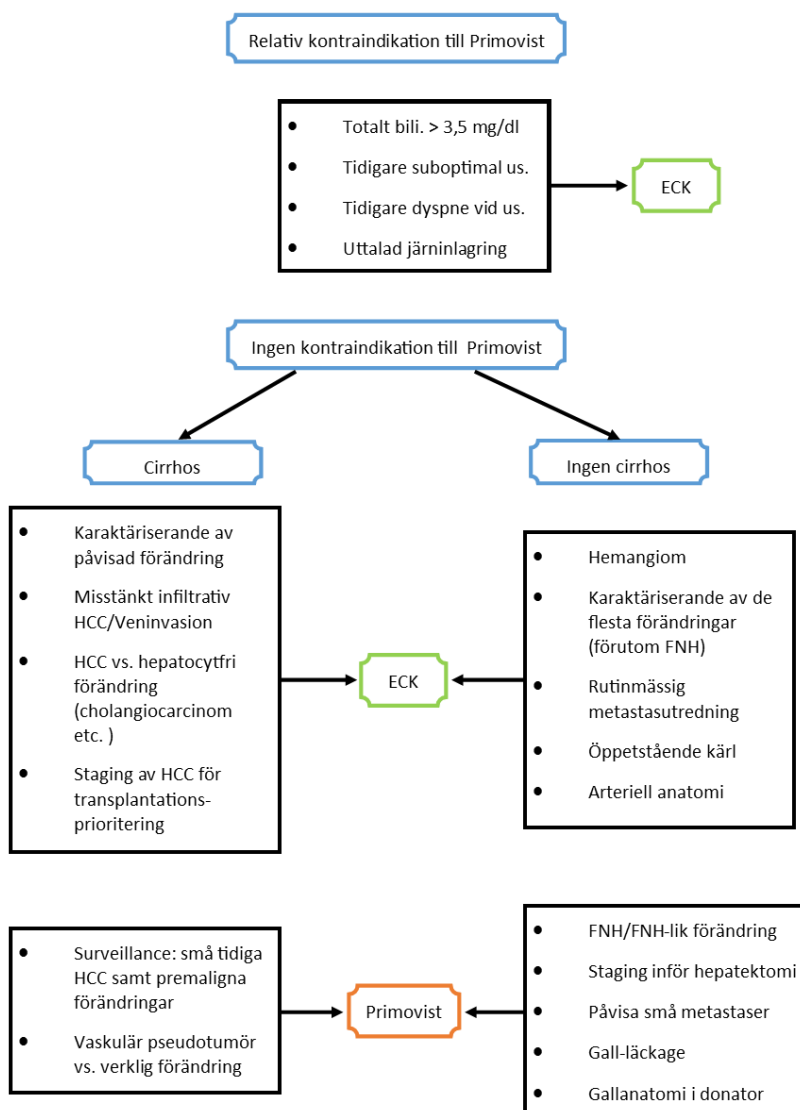
Vaskulära pseudotumörer som endast ses p.g.a. avvikande kärlförsörjning uppvisar också normalt intracellulärt kontrastupptag.

Primovist påverkar andhållningen kortvarigt och tidig artärfas är oftast behäftad med andningartefakter.

Rekommendationer

Nedanstående flödesschema bör användas vid prioritering av leverundersökningar. Notera att Primovist används sparsamt och att patientens medverkande vid andhållning väger tungt.

Primovist eller ExtraCellulärt Kontrastmedel (Dotarem, Clariscan etc.)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning
Uddevalla Sjukhus

Innehållsansvar: Peter Nilsson, (petni10), Överläkare

Godkänd av: Peter Nilsson, (petni10), Överläkare

Dokument-ID: NU10095-1819752655-18

Version: 6.0

Giltig från: 2025-10-28

Giltig till: 2027-10-28